

دانشکده اقتصاد و علوم اجتماعی

گروه اقتصاد

پایان نامه:

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی

عنوان:

مقایسه تطبیقی اثرات رشد شهرنشینی بر مصرف انرژی و انتشار دی‌اکسید کربن در بین کشورهای منتخب

(صادرکننده نفت و فاقد صادرات نفتی) منا.

استاد راهنما:

دکتر محمد حسن فطرس

استاد مشاور:

دکتر اسدالله نقدی

و دکتر نادر مهرگان

پژوهشگر:

مرتضی قربان سرشت

پائیز ۱۳۹۰

دانشکده اقتصاد و علوم اجتماعی

گروه اقتصاد

پایان نامه:

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی

عنوان:

مقایسه تطبیقی اثرات رشد شهرنشینی بر مصرف انرژی و انتشار دی‌اکسید کربن در بین کشورهای

منتخب (صادرکننده نفت و فاقد صادرات نفتی) منا.

استاد راهنما:

دکتر محمد حسن فطرس

استاد مشاور:

دکتر اسدالله نقدی

و دکتر نادر مهرگان

پژوهشگر:

مرتضی قربان سرشت

پائیز ۱۳۹۰

فرم مشخصات پایان نامه

کد رهگیری: ۲۰۵۲۱۹۷

عنوان: مقایسه تطبیقی اثرات رشد شهرنشینی بر مصرف انرژی و انتشار دی‌اکسید کربن در بین کشورهای منتخب (صادرکننده نفت و فاقد صادرات نفتی) منا.

نام نویسنده: مرتضی قربان سرشت

نام استاد/اساتید راهنما: دکتر محمد حسن فطرس

نام استاد/اساتید مشاور: دکتر اسدالله نقدی و دکتر نادر مهرگان

دانشکده: اقتصاد و علوم اجتماعی

گروه آموزشی: اقتصاد

رشته تحصیلی: توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد

تاریخ تصویب: ۸۹/۱۲/۲۲

تاریخ دفاع: ۹۰/۷/۱۸

تعداد صفحات: ۱۵۴

واژه‌های کلیدی: رشد شهرنشینی، مصرف انرژی، انتشار دی‌اکسید کربن، منطقه منا، مدل STIRPAT، روش داده‌های پانلی.

Thesis Information

Title: A Comparative Study of Impacts of Urbanization growth on Energy Consumption and CO2 Emissions in Selected (Oil Exporting and Non Oil-Exporting) MENA Countries.

Author: Morteza Ghorban Seresht

Supervisor(s): Dr. MohamadHasan Fotros

Advisor(s): Dr. Asadollah Naghdi and Dr. Nader Mehregan

Faculty: economy and social science

Department: economy

Subject: Economic Science

Field: Economic Development and Planning

Degree: Master of Art

Approval Date: March 13, 2011

Defence Date: October 10, 2011

Number of Pages: 154

Key Words: Urbanization Growth, Energy Consumption, CO2 Emissions, STIRPAT Model, MENA Region and Panel Data Method.

این مختصر تقدیم به

پدر عزیز و مادر مهربانم

در برابر وجود کرمشان زانوی ادب بر زمین می‌نم

و با قلبی سرشار از عشق و محبت

و خضوع بردستان بوسه می‌زنم

کلیه امتیازهای این پایان‌نامه به دانشگاه بوعلی سینا تعلق دارد. در صورت استفاده از تمام یا بخشی از مطالب این پایان‌نامه در مجلات، کنفرانس‌ها و یا سخنرانی‌ها، باید نام دانشگاه بوعلی سینا یا استاد راهنمای پایان‌نامه و نام دانشجو با ذکر مأخذ و ضمن کسب مجوز کتبی از دفتر تحصیلات تکمیلی دانشگاه ثبت شود. در غیر این صورت مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت. درج آدرس‌های ذیل در کلیه مقالات خارجی و داخلی مستخرج از تمام یا بخشی از مطالب این پایان‌نامه در مجلات، کنفرانس‌ها و یا سخنرانی‌ها الزامی می‌باشد.

....., Bu-Ali Sina University, Hamedan, Iran.

مقالات خارجی

..... گروه، دانشکده، دانشگاه بوعلی سینا، همدان.

مقالات داخلی

تاریخ:

شماره:

دانشکده اقتصاد و علوم اجتماعی

مدیریت تحصیلات تکمیلی

با یاری خداوند بزرگ، جلسه دفاع از پایان‌نامه‌ی آقای **مرتضی قربان سرشت** به شماره دانشجویی **۸۸۱۳۲۷۵۰۰۹** در رشته توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی دوره کارشناسی ارشد، در تاریخ ۱۳۹۰/۷/۱۸ ساعت ۱۱:۳۰ در سالن کنفرانس دانشکده اقتصاد و علوم اجتماعی دانشگاه بوعلی سینا همدان برگزار شد.

این پایین نامه با عنوان :

مقایسه تطبیقی اثرات رشد شهرنشینی بر مصرف انرژی و انتشار CO₂ در کشورهای منتخب (صادرکننده نفت و بدون صادرات نفتی) منا

مورد تأیید هیات داوران قرار گرفت و با نمره **۱۹/۶۹** و درجه **عالی** به تصویب رسید.

داوران:

دکتر محمدحسن فطری

استاد راهنما:

دکتر نادر مهرگان و دکتر اسدالله نقدی

استاتید مشاور:

دکتر حمید کردبچه

استاد داور داخلی:

دکتر کاظم نظیری

استاد داور داخلی:

دکتر اسدالله نقدی

مدیر تحصیلات تکمیلی دانشکده:

دانشگاه بوعلی سینا
مشخصات رساله / پایان نامه تحصیلی

عنوان:

مقایسه تطبیقی اثرات رشد شهرنشینی بر مصرف انرژی و انتشار دی اکسید کربن در بین کشورهای منتخب (صادرکننده نفت و فاقد صادرات نفتی) منا.

نام نویسنده: مرثی قربان سرشت

نام استاد/اساتید راهنما: دکتر محمد حسن فطرس

نام استاد/اساتید مشاور: دکتر اسدالله نقدی و دکتر نادر مهرگان

دانشکده: اقتصاد و علوم اجتماعی

گروه آموزشی: اقتصاد

رشته تحصیلی: اقتصاد

گرایش تحصیلی: توسعه اقتصادی و برنامه ریزی

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد

تاریخ تصویب: ۱۳۸۹/۱۲/۲۲

تاریخ دفاع: ۱۳۹۰/۷/۱۸

تعداد صفحات: ۱۳۷

چکیده:

امروزه شهرنشینی یک پدیده نوسازی اقتصادی و اجتماعی است که نه تنها فرآیند انتقال نیروی کار روستایی از یک اقتصاد مبتنی بر کشاورزی به مناطق شهری (که به بخش صنعتی و خدماتی متحول شده) می باشد، بلکه همچنین فرآیند تحول ساختاری از مناطق روستایی به مناطق شهری محسوب می شود. با گسترش شهرنشینی و توسعه شهرها به همراه افزایش شتابان جمعیت و توسعه فعالیت های صنعتی، نیاز به مصرف انرژی از انواع گوناگون بیشتر شده و به دنبال رفع این نیازها (افزایش تقاضای مصرف انرژی) آلودگی ها را در پیش خواهیم داشت که عواقب این آلاینده ها به انتشار گاز دی-اکسید کربن در فضا مربوط می شود. بنابراین این مطالعه به بررسی اثرات رشد شهرنشینی بر میزان مصرف انرژی و میزان انتشار دی اکسید کربن بین دو گروه کشور منتخب از منطقه منا (کشورهای دارای صادرات نفتی و عدم صادرات نفتی) می-پردازد. با استفاده از مدل اثرات استوکاستیک با رگرسیون بر روی جمعیت، منابع و تکنولوژی (STIRPAT) و مجموعه-ای از داده های پانل متوازن ۱۸ کشور و دوره زمانی ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۷، یافته ها نشان می دهد که اثر رشد شهرنشینی بر میزان مصرف انرژی و میزان انتشار دی اکسید کربن، در بین دو گروه مورد مطالعه، متفاوت می باشد. به عبارت دیگر، اثر رشد شهرنشینی بر میزان مصرف انرژی و میزان انتشار دی اکسید کربن برای کشورهای صادرکننده نفت در مقایسه با کشورهای عدم صادرات نفتی، بیشتر است. رابطه مثبت بین میزان شهرنشینی و انتشار موید نظریه نوسازی اکولوژیکی و همچنین رابطه مثبت بین میزان شهرنشینی و میزان مصرف انرژی موید نظریه تغییر محیط زیست به فضای شهری، در این دو گروه از کشورها، می باشد. این یافته های تجربی نه تنها به پیشبرد ادبیات موجود کمک می کند، بلکه همچنین شایسته توجه بیشتر سیاست گذاران و برنامه ریزان شهری به این نتایج است.

واژه های کلیدی: رشد شهرنشینی، مصرف انرژی، انتشار دی اکسید کربن، منطقه منا، مدل STIRPAT، روش داده های پانلی.

فصل اول: کلیات تحقیق

صفحه

۱-۱ مقدمه.....	۲
۲-۱ تعریف مسئله و بیان نکات اصلی.....	۳
۳-۱ اهمیت و ضرورت انجام پژوهش.....	۵
۴-۱ فرضیات تحقیق.....	۶
۵-۱ اهداف تحقیق.....	۷
۶-۱ محدودیت‌ها و موانع تحقیق.....	۷

فصل دوم: چارچوب نظری و پیشینه تحقیق

۱-۲ مقدمه.....	۹
۲-۲ مبانی نظری.....	۱۲
۱-۲-۲ مفاهیم عمده شهر و شهرنشینی.....	۱۲
۲-۲-۲ مصرف انرژی.....	۱۸
۳-۲-۲ اقتصاد و محیط زیست.....	۲۰
۴-۲-۲ آلودگی محیط زیست.....	۲۰
۵-۲-۲ شهرنشینی و مصرف انرژی.....	۲۱
۶-۲-۲ شهرنشینی و اثرات زیست‌محیطی.....	۲۲
۷-۲-۲ مصرف انرژی و اثرات زیست‌محیطی.....	۲۳
۸-۲-۲ شهرنشینی، مصرف انرژی و اثرات زیست‌محیطی.....	۲۵
۳-۲ مطالعات تجربی.....	۲۹
۱-۳-۲ مطالعات خارجی.....	۲۹
۲-۳-۲ مطالعات داخلی.....	۳۵

۴-۲ نتیجه‌گیری..... ۳۷

فصل سوم: روش تحقیق و ارائه مدل

۱-۳ مقدمه..... ۳۹

۲-۳ روش تحقیق..... ۴۰

۱-۲-۳ مروری بر روش‌های پانل دیتا..... ۴۰

۲-۲-۳ مدل اثرات ثابت یا حداقل مربعات با متغیر موهومی..... ۴۲

۳-۲-۳ مدل اثرات تصادفی..... ۴۴

۴-۲-۳ آزمون ریشه واحد پانل..... ۴۵

۳-۳ ارائه مدل..... ۴۷

۱-۳-۳ مدل مد نظر در این تحقیق..... ۵۲

۴-۳ نتیجه‌گیری..... ۵۷

فصل چهارم: تحلیل داده‌ها و تخمین مدل

۱-۴ مقدمه..... ۵۹

۲-۴ منابع اطلاعاتی..... ۶۰

۳-۴ معرفی متغیرهای مدل‌ها..... ۶۱

۱-۳-۴ تولید ناخالص سرانه داخلی..... ۶۱

۲-۳-۴ شهرنشینی..... ۶۲

۳-۳-۴ انتشار دی‌اکسیدکربن..... ۶۳

۴-۳-۴ مصرف انرژی..... ۶۳

۵-۳-۴ شدت انرژی..... ۶۴

۶-۳-۴ جمعیت کل..... ۶۵

۷-۳-۴ رشد سهم ارزش افزوده بخش خدمات از تولید ناخالص داخلی..... ۶۶

۸-۳-۴ رشد سهم ارزش افزوده بخش صنعت از تولید ناخالص داخل..... ۶۶

۴-۴ معرفی روش‌های تخمین..... ۶۷

۴-۴-۱ روش حداقل مربعات معمولی..... ۶۷

۴-۴-۲ فروض کلاسیک..... ۶۷

۴-۴-۳ روش حداقل مربعات تعمیم یافته..... ۶۸

۴-۴-۴ آزمون معناداری اثرات گروهی..... ۶۸

۴-۴-۵ آزمون هاسمن..... ۷۰

۴-۴-۶ آزمون مانایی (ریشه واحد) در داده‌های پانلی..... ۷۳

۴-۴-۷ آزمون همبستگی بین متغیرها..... ۷۷

۴-۵ برآورد مدل‌ها..... ۷۹

۴-۶ نتیجه‌گیری..... ۱۰۷

فصل پنجم: جمع‌بندی و پیشنهادات

۵-۱ مقدمه..... ۱۱۲

۵-۲ جمع‌بندی..... ۱۱۳

۵-۳ پیشنهادات..... ۱۲۵

جدول (۴-۱). نتایج آزمون معنی‌داری اثرات گروهی.....	۶۹
جدول (۴-۲). نتایج آزمون معنی‌داری اثرات گروهی.....	۷۰
جدول (۴-۳). آزمون هاسمن برای گروه کشورهای ۶ تایی.....	۷۱
جدول (۴-۴). آزمون هاسمن برای گروه کشورهای ۶ تایی.....	۷۱
جدول (۴-۵). آزمون هاسمن برای گروه کشورهای ۱۲ تایی.....	۷۲
جدول (۴-۶). آزمون هاسمن برای گروه کشورهای ۱۲ تایی.....	۷۲
جدول (۴-۷). آزمون مانایی برای گروه کشورهای ۶ تایی.....	۷۴
جدول (۴-۸). آزمون مانایی برای گروه کشورهای ۱۲ تایی.....	۷۶
جدول (۴-۹). آزمون همبستگی برای گروه کشورهای ۱۲ تایی.....	۷۸
جدول (۴-۱۰). آزمون همبستگی برای گروه کشورهای ۶ تایی.....	۷۸
جدول (۴-۱۱). نتایج تخمین برای گروه کشورهای ۶ تایی.....	۸۰
جدول (۴-۱۲). نتایج برآورد مدل حداقل مربعات معمولی.....	۸۳
جدول (۴-۱۳). نتایج برآورد مدل اثرات ثابت.....	۸۵
جدول (۴-۱۴). نتایج برآورد مدل اثرات ثابت.....	۸۶
جدول (۴-۱۵). نتایج برآورد مدل اثرات ثابت.....	۸۸
جدول (۴-۱۶). نتایج تخمین برای گروه کشورهای ۶-تایی.....	۸۹
جدول (۴-۱۷). نتایج برآورد مدل حداقل مربعات معمولی.....	۹۱
جدول (۴-۱۸). نتایج برآورد مدل اثرات ثابت.....	۹۲

- جدول (۴-۱۹). نتایج برآورد مدل اثرات ثابت..... ۹۴.....
- جدول (۴-۲۰). نتایج برآورد مدل اثرات ثابت..... ۹۵.....
- جدول (۴-۲۱). نتایج برآورد مدل حداقل مربعات معمولی..... ۹۷.....
- جدول (۴-۲۲). نتایج برآورد مدل اثرات ثابت..... ۹۸.....
- جدول (۴-۲۳). نتایج برآورد مدل اثرات ثابت..... ۱۰۰.....
- جدول (۴-۲۴). نتایج برآورد مدل اثرات ثابت..... ۱۰۱.....
- جدول (۴-۲۵). نتایج برای گروه کشورهای ۱۲-تایی..... ۱۰۳.....
- جدول (۴-۲۶). نتایج برآورد مدل حداقل مربعات معمولی..... ۱۰۳.....
- جدول (۴-۲۷). نتایج برآورد مدل اثرات تصادفی..... ۱۰۵.....
- جدول (۴-۲۸). نتایج برآورد مدل اثرات تصادفی..... ۱۰۷.....
- جدول (۵-۱). خلاصه نتایج برآوردها..... ۱۱۳.....

فهرست نمودارها

نمودار (۵-۱). انتشار سرانه برای هر دو گروه..... ۱۲۱

نمودار (۵-۲). شهرنشینی برای هر دو گروه..... ۱۲۲

نمودار (۵-۳). سرانه مصرف انرژی برای هر دو گروه..... ۱۲۲

نمودار (۵-۴). حساسیت انتشار CO₂ به تغییرات شهرنشینی..... ۱۲۳

نمودار (۵-۵). حساسیت مصرف انرژی به تغییرات رشد شهرنشینی..... ۱۲۳

پیوست

جدول (۲-۵). پیشینه مطالعات خارجی ۱۳۲

جدول (۳-۵). پیشینه مطالعات داخلی ۱۳۳

فصل اول:

کلیات تحقیق

۱-۱- مقدمه:

امروزه شهرنشینی یک پدیده مدرن سازی (نوسازی) اقتصادی و اجتماعی است که نه تنها فرآیند انتقال نیروی کار روستایی از یک اقتصاد مبتنی بر کشاورزی به مناطق شهری (که به بخش صنعتی و خدماتی متحول شده)، می باشد، بلکه همچنین فرآیند تحول ساختاری از مناطق روستایی به مناطق شهری محسوب می شود. با گسترش شهرنشینی و توسعه شهرها به همراه افزایش شتابان جمعیت و توسعه فعالیت های صنعتی، نیاز به مصرف انرژی از انواع گوناگون بیشتر شده و به دنبال رفع این نیازها (افزایش تقاضای مصرف انرژی) آلودگی ها را در پیش خواهیم داشت که عواقب این آلاینده ها به انتشار گاز دی اکسید کربن در فضا مربوط می شود.

اغلب نگرانی‌ها بر سر این مساله است که مبادا مهاجرت از مناطق روستایی باعث رشد سریع شهرها و به تبع آن ایجاد مشکلات جدی اجتماعی شود. مردم دریافته‌اند که با حرکت به سمت شهرها و امرار معاش به طرق گوناگون می‌توانند زندگی بهتری را در آنجا داشته باشند. همچنین آن‌ها دریافته‌اند که می‌توانند در شهرها درآمدهای بالاتری کسب کنند. اما با وجود این مزایا در مهاجرت از روستا به شهر، می‌توان به زیان‌های ناشی از این پدیده نیز اشاره کرد. به‌عنوان مثال می‌توان به مشکلات ناشی از تامین زیربنای شهری (مسکن، جاده، فاضلاب و خدمات اجتماعی) اشاره کرد.

با توجه به مطالبی که بیان شد، هدف این تحقیق بررسی اثرات رشد شهرنشینی بر میزان مصرف انرژی و میزان انتشار دی‌اکسیدکربن برای دو گروه از کشورهای منتخب (عضو منطقه منا)، است. گروه نخست، کشورهای دارای صادرات نفت عضو اپک شامل ایران، الجزایر، کویت، عربستان سعودی، امارات متحده عربی و عمان هستند. گروه دوم، از کشورهای منتخب غیر صادرکننده نفت در نظر گرفته شده‌اند شامل سوریه، یمن، تونس، سودان، مراکش، موریتانی، مالت، اردن، اتیوپی، اریتره، مصر و جیبوتی هستند.

۱-۲- تعریف مسئله و بیان نکات اصلی:

شهرها در رشد و شکوفایی تمدن بشری نقش ارزنده‌ای ایفا کرده‌اند، این اهمیت چنان است که برخی تمدن را مساوی شهرنشینی و آغاز این سبک از زندگی، در حیات بشر می‌دانند. در اغلب زبان‌ها شهر با تمدن برابر انگاشته می‌شود اما شهری شدن همیشه با مصرفی شدن نیز همراه بوده است. رشد انفجاری شهرنشینی در جهان عمدتاً پس از انقلاب صنعتی و ابتدا در کشورهای اروپایی و آمریکای شمالی سپس در همه کشورهای جهان نمایان شد. ایران نیز در طی سال‌های گذشته، شاهد توسعه سریع شهرها و افزایش چشمگیر جمعیت شهری بوده است.

بنابراین یکی از مهمترین پدیده‌های جمعیتی در پی توسعه اقتصادی و صنعتی شدن کشورها، رشد سریع شهرها و جمعیت شهرنشین کشورها است. در سال‌های اخیر، از طریق این فرآیندها، جهان شهرنشینی سریعی را، با افزایش جمعیت شهری از ۱.۵۲ میلیارد نفر در سال ۱۹۷۵ به ۳.۲۹ میلیارد نفر در سال ۲۰۰۷، تجربه کرده است (سازمان ملل متحد، ۲۰۰۸). علاوه بر این، پیش‌بینی‌های صورت گرفته توسط محققین حاکی از آن است که جمعیت شهری تا سال ۲۰۵۰ به دو برابر یعنی به ۶.۴ میلیارد نفر افزایش خواهد یافت. با حمایت از چنین رشد بی‌سابقه‌ای، ناگزیر به زیر ساخت‌های شهری اضافی نیاز خواهد بود. این عامل باعث مصرف بیشتر منابع و اعمال فشار بیشتری بر روی اکوسیستم تقریباً ضعیف خواهد شد. به‌طور مثال در سال ۲۰۰۶، جمعیت شهرنشین در حدود دوسوم از انرژی جهان را مصرف می‌کردند که انتشار دی‌اکسیدکربن حاصل از این میزان مصرف انرژی بیش از ۷۰٪ گازهای گلخانه‌ای را تشکیل می‌داد. همچنین از دیدگاه اقتصادی یکی از دلایل اصلی مهاجرت جمعیت روستایی به سمت مناطق شهری، توزیع نابرابر امکانات و منابع بین قطب‌های برخوردار و محروم از جمله تمرکز کارخانه‌ها و شرکت‌های تولیدی در مراکز شهری است. این امر به دنبال بر خورداری شرکت‌های تولیدی از صرفه‌جویی‌های خارجی صورت می‌گیرد.

پدیده شهرنشینی که در پی صنعتی‌شدن یک کشور صورت می‌گیرد از ویژگی‌های عمده توسعه اقتصادی است. توسعه اقتصادی جامعه را از حالتی محلی که تولیدات آن با استفاده از تکنولوژی‌های ابتدایی و با انرژی‌های تجدیدناپذیر صورت می‌گیرد، به جامعه‌ای با مقیاس بزرگتر تبدیل می‌کند که در تولید از فناوری پیشرفته‌تر و از منابع انرژی تجدیدپذیر بهره می‌برد. در طول دهه‌های اخیر پیامدهای شهرنشینی، خصوصاً اثراتش بر محیط‌زیست و شتاب بخشیدن به روند کاهش منابع و ذخایر تجدیدناپذیر و همچنین تاثیر آن بر الگوی مصرف به طور عام و الگوی مصرف انرژی و انتشار آلاینده‌ها به‌طور خاص، از جمله موارد تحقیقاتی اقتصاددانان هم بوده است. برخی محققان نشان داده‌اند که، رشد شهرنشینی، تقاضا برای انرژی را افزایش داده که این خود منجر به تولید بیشتر گازهای

گلخانه‌ای می‌شود. در مقابل، دانشمندان دیگر بر این باورند که شهرنشینی و تراکم شهری، باعث بهبود در استفاده موثر از زیرساخت‌های عمومی (به عنوان مثال، حمل و نقل عمومی و دیگر خدمات رفاهی) و کاهش مصرف انرژی و همچنین کاهش تولید گازهای گلخانه‌ای ناشی از مصرف انرژی می‌شود. شهرنشینی و روند سریع آن و همچنین صنعتی شدن در کشورهای در حال توسعه به خصوص صنایع مونتاژ وارداتی و بدون رعایت استانداردها سبب افزایش در مصرف انرژی شده است. چرا که سهم عمده‌ای از مصرف انرژی در این کشورها مربوط به مصارف خانگی است.

هدف از این مطالعه، بررسی اثرات رشد شهرنشینی بر روی میزان مصرف انرژی و میزان انتشار دی‌اکسیدکربن، برای دو مجموعه منتخب از کشورهای عضو منا شامل هجده کشور می‌باشد. با استفاده از مجموعه داده‌های پانل متوازن برای گروه کشورهای صادرکننده نفت (شامل شش کشور) و مجموعه داده‌های پانل نامتوازن برای گروه کشورهایی که صادرکننده نفت نمی‌باشند (شامل دوازده کشور)، در طول دوره ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۷، یافته‌ها نشان می‌دهد که تأثیر رشد شهرنشینی بر روی میزان مصرف انرژی و میزان انتشار دی‌اکسیدکربن برای این دسته از کشورهای منتخب دارای نتایج متفاوتی می‌باشد. این یافته‌های تجربی نه تنها به پیشبرد ادبیات موجود کمک می‌کند، بلکه همچنین شایسته توجه بیشتر سیاست‌گذاران به این نتایج است.

۱-۳- اهمیت و ضرورت انجام پژوهش:

نگاهی به روند رشد افزایش جمعیت به ویژه در نقاط شهری بین عوامل به وجود آورنده شهرنشینی و پیامدهای آن در جهان سوم با کل جهان و به خصوص کشورهای توسعه یافته تفاوت‌هایی وجود دارد. در حدود ۲۵ درصد شهروندان کشورهای در حال توسعه از سوخت فسیلی برای گرما و پخت و پز استفاده می‌کنند. این نشان دهنده مصرف بالایی از انواع سوخت‌ها می‌باشد، که نتیجه‌اش به صورت انتشار آلاینده‌ها در محیط زیست است. همچنین، سیستم جمع‌آوری و امحای زباله‌ها در بسیاری از کلان‌شهرهای جهان سوم همچنان به صورت سنتی صورت می‌گیرد. تراکم بالای صنایع و جمعیت